

Отговори на въпросите, поставени от Сдружение за осъществяване на общественополезна дейност СПИНОК

1. Няма официална статистика за резултатите от осъществения от Административен съд – Търговище първоинстанционен съдебен контрол върху законосъобразността на оспорените пред него актове на местната власт, която да показва какъв брой от актовете са били отменени. Не споделям идеята дейността на съда да се преценява било като „конформистка“, било като „корекционна“ на база отхвърлени жалби или отменени актове на местната власт, тъй като подобна квалификация се основа сякаш на разбиране, че оспорените пред съда актове на местната власт винаги са незаконосъобразни, което становище не споделям, а и опитът ми като административен съдия не потвърждава. Ролята на съда е, когато е сезиран, да осъществява контрол за законосъобразност, като отменя незаконосъобразните и респ. отхвърля жалбите срещу законосъобразните актове на органите на местното самоуправление, а не да осъществява каквато и да било „конформистка“ или „корекционна“ политика.

2. Двама от четирима към настоящия момент и трима от петима спрямо първоначалния състав на съда. Отговор на този въпрос може да се намери в атестационните формуляри на съдиите, които са публично достъпни на страницата на ВСС.

3. Не ми е известно в какво конкретно се изразява визираната във въпроса идея на Председателя на ВКС господин Лозан Панов за реформи в областта на юридическото образование, чийто коментар се иска. Търсенето на информация за това в интернет даде единствено резултат за изразено становище в хода на дискусия, организирана от Министерство на правосъдието на 30.10.2015г., в която той е поставил въпроса дали не са прекалено много наличните девет юридически факултета в страната, които изкарват 2000 юристи годишно и дали това не девалвира стойността на юридическото образование). Споделям разбирането, че броят на обучаваните годишно около 2000 лица в специалност „Право“ в девет юридически факултета, шест от които държавни, е прекомерен и не съответства на нуждите на юридическата професия. Известно ми е, че като част от усилията по прилагане на Актуализиране на стратегията за продължаване на реформата в съдебната система в началото на април 2015г. със заповед на Министъра на правосъдието е формирана работна група, която да извърши оценка на актуалното състояние на юридическото образование и да предложи изменения в

Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Право“ и професионална квалификация „юрисст“. Споделям констатациите на Министерство на правосъдието, основани на заключенията на работната група, относно състоянието на юридическото образование и предложените от нея промени него, намерили израз в доклада на министър Екатерина Захариева до Министерски съвет, ведно с проект за постановление на МС за приемане на Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Право“ и професионална квалификация „юрисст“. Най-същественото според мен е необходимостта от увеличаване на тежестта на обучението по Право на Европейския съюз. Не е логично да няма промяна от 1996г. до сега в тази насока при положение, че от 2007г. България е страна – членка на съюза – от една страна, а от друга – дисциплината да е на минималния възможен хорариум, предвид сложността на правната система на ЕС.

4. Безспорно положително от гледна точка на правораздаването. Разшири се обхвата на съдебния контрол върху дейността на администрацията чрез ограничаване на административните актовете, които са изключени от него, уредиха се изрично някои от основните принципи на административния процес като съразмерност, последователност и предвидимост. Създаването на отделна система на административното правосъдие доведе до значително подобряване и на бързината на правораздавателния контрол.

5. Част съм от 268-те административни съдии, които бяха назначени в края на 2006г. от ВСС в новосъздадените административни съдилища след конкурс. Конкурсът бе проведен от нарочни комисии, чийто членове бяха университетски преподаватели и съдии от ВАС, а не от комисията по предложенията и атестирането на ВСС. ВСС гласува назначаването на кандидатите по поредността на класирането им, а не след някакъв подбор измежду издържалите успешно писмения и устния изпит. Не знам в какво според запитването се изразява наследството на госпожа Венета Марковска в съдебната система, затова не мога да коментирам този аспект на въпроса.

6. Въпросът за „престижността“ на отделните висши училища спря да ме вълнува от години, тъй като той няма каквото и да било значение за професионалното ни развитие. Убедена съм, че личните качества са водещи за формирането на висок професионализъм и реализацията на един юрист.

7. Не ми е известно да има корупция в Административен съд – Търговище.

8. Не смятам, че се нуждае от радикална реформа. Промени, които да доведат до отпадане на несвойствената за ВАС роля на първа инстанция по определени категории дела и произнасянето на петчленен състав на ВАС окончателно по въпроса за допустимостта на една касационна жалба срещу решение на административен съд, до равномерно натоварване на 28-те административни съдилища и други подобни са наложителни, но не бих ги квалифицирала като радикални.

9. Не споделям тази идея. Реализирането и считам за невъзможно, тъй като не отговаря на съвременните стандарти, гарантиращи независимостта на съдебната власт. Отделно от това е открито дискриминационна.

10. Съществуващият конституционен модел на управление на съдебната власт, конкретно структурата на ВСС и начинът, по който са разписани неговите правомощия след измененията от 2015г., сам по себе си не разкрива сериозни дефицити. Втората част на въпроса ми е неясна.

11. Не ми е известно близки роднини и приятели на членове на ВСС да са назначавани на длъжности, които не отговарят на техните качества, опит и способности (така разбирам употребата на понятието „непотизъм“ във въпроса). Не разбирам в какво би могло се изразява визираната практика на „съдебни индулгенции“ в юрисдикцията на Административен съд – Търговище и затова не мога да коментирам.

12. АПК не урежда ограничения на касационния контрол по административните дела. Такива са предвидени в някои специални закони като ЗУТ и ДОПК, но тези ограничения не са въведени с приемането на АПК, а са съществували и преди това. Бавността, доколкото вероятно се има предвид насрочването за разглеждане в по-отдалечен във времето момент на някои касационни дела във ВАС, считам, че се дължи на свръхнатовареността на съда.

13. Този критерий не е „опорен“, основен, а само елемент от атестацията, което намирам за правилно разрешение. Преценява се мотивираността на постановените актовете и основанията за отмяна. Споделям разбирането, че придаването на прекалено голяма тежест на този критерий би засегнало съдийската независимост при постановяване на актовете и би довело до ползването на нетълкувателните решения на горната инстанция за източник на право, какъвто характер те несъмнено нямат. Намирам за уместно, основание за по-лоша атестация да са само актовете, отменени поради съществени процесуални нарушения.

С уважение:

Росица Цветкова